

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3140/2023
22.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Михаило Марковић, адвокат из ..., против туженог MENU Technologies doo Нови Сад, чији је пуномоћник Марко Репић, адвокат из ..., ради поништаја решења и накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужиље и туженог изјављеним против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4047/22 од 23.02.2023. године, у седници већа одржаној дана 22.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужиље и туженог, изјављене против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4047/22 од 23.02.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1944/21 од 02.06.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен је тужбени захтев тужиље. Ставом другим изреке, поништено је као незаконито, решење о отказу туженог од 30.03.2021. године и обавезан тужени да тужиљи исплати накнаду штете у висини од једне бруто зараде у укупном износу од 106.410,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је део тужбеног захтева за исплату накнаде штете преко досуђеног износа од 106.410,00 динара до траженог износа од 638.463,48 динара. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 78.750,00 динара, са законском затезном каматом, почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4047/22 од 23.02.2023. године, ставом првим изреке, делимично је преиначена пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1944/21 од 02.06.2022. године у усвајајућем делу, тако што се захтев тужиље за накнаду штете преко износа од 76.432,82 динара, одбија. Ставом другим изреке, у преосталом делу жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда у преосталом усвајајућем делу потврђена. Ставом трећим изреке, одбијени су захтеви странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4047/22 од 23.02.2023. године, ревизије су благовремено изјавили тужила и тужени. Ревизијом туженог се наведена другостепена пресуда побија у усвајајућем делу става првог и у ставовима другом и трећем изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закон о парничном поступку и због погрешне примене материјалног права, док се ревизијом тужиље другостепена пресуда побија у одбијајућем делу става првог изреке, због погрешне примене материјалног права.

Тужила и тужени су поднели одговоре на ревизије, са захтевима за накнаду трошкова на име састава тих одговора.

Испитујући законитост и правилност побијане пресуде, по изјављеним ревизијама, а у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20,10/23 – други закон) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни суд је нашао да су ревизије тужиље и туженог неосноване.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању тужила је са туженим засновала радни однос на неодређено време, почев од 15.05.2020. године, ради обављања послова „Technical Operations Specialist“ – асистента за ..., са пробним радом у трајању од три месеца. Радни однос тужиље је трајао до 07.04.2021. године, с тим да након 04.03.2021. године није долазила на посао. Дана 12.03.2021. године, тужени је донео упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду тужиље и то због учињене повреде радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 5) Закона о раду у вези члана 7. став 2. Уговора о раду, јер је према обавештењу које је туженом достављено дана 04.03.2021. године, од стране књиговодствене агенције „Evidence Biro“ из Новог Сада, засновала радни однос са компанијом ZRB Group doo, Београд, Чукарица на радном месту „...“, без претходне сагласности послодавца (туженог), чиме је учинила повреду наведене радне обавезе. Истог дана 04.03.2021. године, одјављена је са осигурања. Тужила је иначе доставила изјашњење на упозорење. Решењем туженог од 30.03.2021. године, тужили је, са даном 07.04.2021. године, отказан уговор о раду код туженог, због учињене повреде радне обавезе из члана 7. ст. 2. и 3. Уговора о раду. У образложењу решења о отказу уговора о раду тужени се позвао само на одредбу члана 179. Закона о раду, те тужилу поучио да против овог решења може у року од 90 дана од дана достављања покренути спор пред надлежним судом. Тужили је последња зарада исплаћена за месец фебруар у бруто износу од 106.410,58 динара, односно у нето износу од 76.432,82 динара. Утврђено је и да је тужила у радном односу код туженог била мање од годину дана, да живи у заједници са родитељима, те да нема издржаваних чланова породице.

Код овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев и поништио као незаконито решење о отказу уговора о раду тужиље. По становишту тог суда, решење о отказу уговора о раду, као сторго формални акт, доноси се у писменом облику и мора да садржи образложење и поуку о правном леку. Како је тужени у решењу од 30.03.2021. године, којим је тужили отказан уговор о раду са 07.04.2021. године, навео законски основ, али не и разлоге за отказ уговора о раду,

то је исто донето супротно одредби члана 185. став 1. Закона о раду, те је стога незаконито. Имајући у виду да је оспорено решење поништено као незаконито, обавезан је тужени да тужиљи уместо враћања на рад, накнади штету, у висини једне бруто плате, сагласно параметрима прописаним одредбом члана 191. став 5. Закона о раду, док је у преосталом делу захтев за накнаду штете одбијен.

Другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду у усвајајућем делу тужбеног захтева који се односи на накнаду штете, налазећи да тужиљи, уместо враћања на рад припада право на износ нето, а не бруто зараде, како то погрешно закључује првостепени суд. У преосталом усвајајућем делу овај суд је потврдио првостепену пресуду, оценивши да је правилно првостепени суд правилно поништио решење од 30.03.2021. године, налазећи да образложење решења о отказу уговора о раду мора да садржи конкретизацију радње која представља разлог за октаз уговора о раду, како у погледу начина, тако и у погледу времена и места извршења, уз навођење доказа из којих су ове битне околности утврђене, јер је ваљаност образложења услов за пуноважност решења којим послодавац запосленом отказује уговор о раду.

Према одредби члана 179. став 2. тачка 5) Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05...75/14), послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог и његово понашање, и то ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актим, односно уговором о раду.

Према одредби члана 180. став 1. истог закона, послодавац је дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. ст. 2. и 3. овог закона, запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање осам дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. Ставом 2. овог члана закона, прописано је да је у упозорењу из става 1. овог члана послодавац дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење.

Према одредби члана 185. став 1. истог закона, уговор о раду отказује се решењем, у писменом облику, и обавезно садржи образложење и поуку о правном леку.

По оцени Врховног суда, побијана пресуде је заснована на правилној примени материјалног права.

У члану 185. став 1. Закона о раду, наведени су обавезни елементи решења којим се отаказује уговор о раду, и то: увод, изрека, образложење, поука о правном леку и потпис, при чему образложење мора да садржи разлоге који показују да је одређени отказни разлог настао и да су испуњени услови за његову примену, што у конкретној ситуацији није случај. Ово из разлога што образложење решења туженог, садржи само позив на одредбу члана 179. Закона о раду, без прецизирања става и тачке те одредбе, уз навођење текста: „Послодавац је запосленом отказоа уговор о раду из следећих разлога:“, при чему није навео ниједан од разлога отказа, наводећи да је на основу наведеног донето решење као у диспозитиву, иако није наведен ниједан разлог који упућује на одлуку из диспозитива. У конкретном случају, побијано решење не садржи образложење о испуњености услова за примену отказног разлога. Стога се не могу као основани прихватити наводи ревизије туженог у којима се позива на решење

ВКС-а Рев2 2332/2019 од 06.11.2019. године, по коме послодавац не мора детаљно образлагати решење о отказу уговора о раду, ако писмено упозорење садржи прецизне и јасне разлоге о испуњености услова за отказ, будући да је побијано решење послодавца о отказу уговора о раду потпуно необразложено. Тај акт претходи отказу уговора о раду, чији је смисао да се запосленом стави до знања да је својом радњом, односно поступком изазвао настанак отказног разлога, а који треба да изазове његову реакцију и изјашњење о предоченом отказном разлогу, чија садржина би у виду разлога, који треба да буду саставни део решења о отказу уговора о раду, а који, како је то и напред наведено, показују да је одређени отказни разлог настао и да су испуњени услови за његову примену, требало да буду преточени у образложење решења о отказу, што у предметној ситуацији није случај. С обзиром на наведену садржину образложења побијаног решења о отказу уговора о раду, и по оцени Врховног суда, оваква одлука туженог не садржи разлоге који оправдавају доношење одлуке о престанку радног односа, будући да тужени, ни диспозитивом, ни образложењем решења није конкретизовао повреду радне обавезе утврђену уговором о раду тужиље, због чега је одлука туженог незаконита.

Имајући у виду учињене пропусте у поступку доношења решења о отказу уговора о раду, те да суд у току поступка није утврдио да је постојао основ за престанак радног односа, управо због тога што образложење решења не садржи све елементе на основу којих би се могло утврдити да постоји основ за отказ уговора о раду тужиљи, правилно су нижестепени судови закључили да је решење туженог о отказу уговора о раду незаконито.

Поред тога, уколико је запосленом престао радни однос без правног основа, а запослени не жели да се реинтегрише у радни однос, он по самом закону има право да уместо враћања на рад захтева накнаду штете (тзв. супституција реинтеграције), а послодавац је у обавези да му ту штету накнади и то у висини коју одмери суд применом одредби члана 191. ст. 5. и 8. Закона о раду. Полазећи од чињенице да је решење туженог од 30.03.2021. године, поништено као незаконито, те да тужиља не захтева враћање на рад, основано потражује од туженог штету у смислу одредбе члана 191. став 5. Закона о раду. Другостепени суд, правилно закључује да у овом случају постоји основ за накнаду штете, уместо враћања на рад, чија висина је правилно утврђена на основу релевантних чињеница да је у радном односу код туженог провела мање од једне године, да је у моменту престанка радног односа имала 29 година живота, да живи са родитељима, те да нема чланове породице које издржава, због чега јој припада накнада у висини једне нето, а не бруто, зараде остварене у месецу који претходи месецу у којем јој је престао радни однос.

Из свих наведених разлога, Врховни суд налази да су ревизије странака неосноване, па је применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено као у ставу првом изреке.

С обзиром да су ревизије тужиље и туженог одбијене, као и да трошкови одговора на ревизију нису трошкови потребни за вођење ове парнице, одбијени су и захтеви тужиље и туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка на име састава ревизија и одговора на ревизије, па је на основу члана 153. и члана 154. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом и трећем изреке.

Председник већа – судија

Јелена Ивановић, с.р.

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**